

LONDON - R A D I O

NR. 146 - 3 ÅRG.

FREDAG 17 DESEMBER 1943

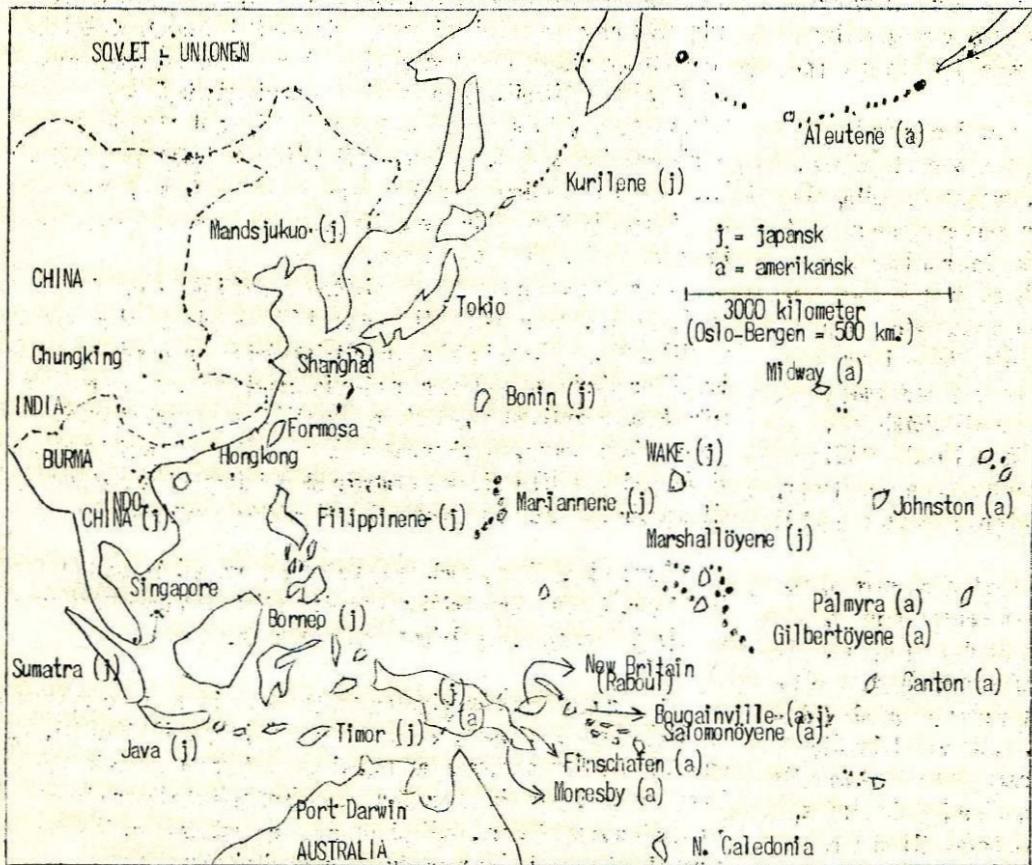
JERNBANEVAKTEN. I den nye instruksjonen for jernbanevakten som de "mobillerte" nå får med til underskrift, heter det bl.a., at vakten med sitt liv innstår for sikkerheten av den strekningen han er satt til å passe på. Forleden dukket det opp en fremmed mann på linjen og sa han ville kontrollere vaktens arbeid. Han hadde N.S.-merke og opptrådte ytterst ammåsende. Da han tross mange anmodninger ikke ville fjerne seg, uvedkommende har nemlig å holde seg vekk - ble han tatt i nakken og lempet over gjerdet. Noen dager etter fikk jernbanevakten innkallelse til Victoria Terrasse og fikk merkelig nok ingen skræpe, men en kompliment for vel utført arbeide. Ved Bryn dukket det opp en tysk soldat på linjen. Han ble grepot under forsök på sabotasje og ført til Bryn stasjon. Der hevdet han å ha handlet i sin gode rett og i full overensstemmelse med sine kamerater. Det er vi soldater som skal passe på linjen og ikke nordmennene, sa han. Vi soldater vil bli i Norge, vi vil ikke til østfronten. Han ble tilslutt hentet av Schnellkommando og en vel alle rede sikret en plass i Norge - men ikke på krigskirkegården.

SERVILITET FOR TYSKLAND

Det er enkelt ikke alminnelig kjent at den tyske handelsflåten må forynes delvis med betongskip. Bygningen av betongskip foregår, for tiden for tysk regning på flere steder i Norge, og grunnene er vel både mangelen på jern og delvis overflod på cement i Norge. Det er ikke lett å få bygget disse spesalskip, og særlig er det vanskelig med utstyr til disse båter.

Heldigvis for tyskerne får de i Norge en førsteklasses service til denne skipsbygning i Langesund Mek. verksted som under NS direktør Tokheim gjør sitt beste for at tyskerne skal bli tilfreds. Både verkstedet og Tokheim gjør seg således fortjent til særsiktig erindring av det norske folk.

SITUASJONEN I DET FJERNE ØSTEN

BAGLERBISPEN

I sin siste tale til hirden grep Quisling i sin nød til å skrike opp om revolusjonen. Den stakkars dumme hirden skulle stives opp med aerestitelen "de revolusjonære", altså den fortrykte massas befriere fra underkuelser og misshandling av de mektige få. Kan det tenkes en plumpere løgn?

"Revolution i et demokratisk styrt land er nullprat," sier Nansen. Og i "massenes opprør" sier den spanske filosof Ortega y Gasset: "Farvel med revolusjonene for alltid. Det eneste som etter denne tid kan finne sted i Europa, er det stikk motsatte: statskuppet. Og alt det som etter den tid kan se ut som revolusjon er i virkeligheten bare et maskert statskupp."

Det er nettopp dette quislingene har satt i scene. Et statskupp støttet av fremmede våpen og kanskje 2 prosent av den dumreste, ukynligste og dårligste del av det norske folk. Se på hirdmønstringene, når hirden vandrer i tog gjennom Oslos gater. Musikk i spissen som spiller falsk, og etter den marsjerer, til dels i utakt, en blandet masse av yngre og eldre undermålere, halte og skakke manfolk - og hvilke ansiktsuttrykk hos mange? Intet under at "føreren" i sin tale krever bedre kvalitet i sin hird. Men det får han ikke. Skikkelige nordmenn er ikke landsforredere.

I "Kongsemnene" lar Ibsen den onde og falske bisp Nikolas si på dödsleiet om borgerkrigen, som han hadde pustet til med sine løgner: "Det er best med uvissheten. Så lenge de tygges av den, vil de to ødelegge hinanden, hvor de kan komme til; byer vil brennes, bygder herjes, ingen av dem vinner ved den annens tap ... Nåde, forbannelse, det er jo meg som bærer skylden, meg som fra første fjerd ga støtet til det hette..."

Er det ikke et bilde av situasjonen idag? Hørte vi ikke "føreren"

i sin tale glæde seg over å se sine tilhengere vepnet for å forfølge og knuse landsmenn hei-synsløst? Da så alt som bisp Nikolas så snedig har bygget opp, ramler sammen, sier han til sjikt: "Er da menneskets kløkt så ussel at det ikke makter råde over annet og tredje ledd av sin gjerning?"

Slik går det, Quisling. Du hadde vel ikke tenkt at ditt navn skulle bli til spott og spe for den hele verden - og du selv dø i skam og skjensel med baglerbispens ettermåle i Norge.

NYHETENE

Østfronten. Meddelingen om Tsjerkassys erobring er den største nyhet det russiske folk har fått siden Gomels fall. Tsjerkassy, som ligger midt mellom Kremensjug og Kiev var tyskernes siste større motstandspunkt ved Dnjopr. Den var før krigen en by på vel 50 000 innbyggere og var et sentrum for sukkerindustrien. De vellykkede operasjoner som førte til byens fall har pågått siden forrige måned og er et resultat

av førsteklasses samarbeide mellom fallskjermtropper og partisaner. Først ble den siste jernbane brukt og i fem dager varte kampene i og omkring byen hvor tyskerne hadde forsøkt seg i dype skyttergraver og velanmerte maskingeværredet. Til å begynne med møtte russene liten motstand men så strømmet det til tyske tanks og motorisert infanteri i et desperat forsök på å holde byen. Særlig kraftig hadde tyskerne forsøkt seg i den store skoibygning ved byens torv, hvor spesielle angrepsavdelinger drog dem ut med håndgranater. Dorefter strømmet de russiske hovedstyrkene inn fra sydost og fravistet dermed tyskerne den by som så lenge hadde hjulpet dem til å holde et fremspring mot Dnjepp. Over 6.000 tyskere falt under de 2 siste dagene kamper og en mengde fanger og stort bytte falt i russenes hender. Den tyske propaganda hadde en ny "peak of absurdity" i går kveld da general Dietmar i sendingen til innlandet fortalte at tyskerne hadde evakuert Tsjerkassy etter planen, og uten at russene merket det. - I går ble det meldt at russiske styrker fra Krementsjuk rykket 16 km fram i går og tok byen Gorovitsja i retning av Tsjerkassy. Andre styrker har trøngt inn i de ytre innfallsveier til Kryv og Rog.

I dag blir det meldt at de russiske styrker har drevet tyskerne tilbake fra hele vestbredden av Dnjepp mellom Tsjerkassy og Krementsjuk, det vil si en strekning på 100 km, og tyskernes planlagte vinterlinje langs Dnjepp er praktisk talt likvidert. Etter Tsjerkassys fall rykker de russiske styrker fram mot den tyske basis Smjela. Russene står mindre enn 10 km fra denne by. Sydvest for Krementsjuk har russene erobret flere sterkt befestede tyske stillinger. Kampen her tar sikte på å forene de russiske styrker med styrkene fra Tsjerkassy.

Det blir meldt om fortsatt russisk fremrykking i Kirovograd-området tross kraftige tyske motangrep. Tyskerne kaster stadig nye tropper inn uten bensin til de voldsomme tap.

I Dnjeprbøyningen står nå de viktigste kamper om den store industribyen Kirovo som er under kraftigild fra det russiske beleiringsartilleriet. Angrepet mot byen pågår fra nord, øst og sydost. I nord står russene nå bare 15 km fra byen. Syd for byen er det tyske forsvarssystemet gjennombrutt.

De russiske styrker som ble frigjort ved Snamen kas fall rykker fram mot vest, og har tilbakelagt omrent halvparten av veien mellom Dnjepp og Bug. Ved Bug har tyskerne i månedsvis vært i ford med å opprette et ny forsvarslinje.

I Kiev-sektoren ble det i går meldt at russene har trukket seg tilbake til nye stillinger ved Teterevelven. De har evakuert Radomysl, 90 km vest for Kiev. I spissen av fremspringet, sydvest for Malin, ble alle tyske angrep avvist med veldige tap. Her rapporteres en merkbart utmatning av de tyske styrker. I følge dagens meldinger holder de russiske styrker da sterke tyske angrep i sjakk, på tross av at de tyske panseraangrepene intet har mistet i virkskap. De voldsomste angrep er rettet mot de russiske stillinger syd og sydvest for Malin. En militær mæsnann i Moskva uttaler: Kampene i Kiev - kilen er på høydepunktet og det er mulig å gi noen enkelheter om hvordan det vil utvikle seg.

I Russlandkasteren ble det sagt i går: Vi skal rette dødelige slag mot tyskerne i vinter. Frost og snestorm er ikke Russlands fiender, men dets allierte. Vi har et gammelt russisk ordssprogs: "Det som er kjøtt for en russer er gift for en tysker."

De første offisielle rettsforhandlinger mot krigsforbrytere avholdes nå i Kharkov. De anklagede er 3 tyskere og en russisk forredner, som har torturert og drept russere. Hundrevis av russiske arbeidere, bønder og soldater var møtt fram for å overvære prosessen. En av de anklagede innrømmet at han hadde gjort seg skyldig i tortur mot russiske fanger for å få militære hemmeligheter ut av dem. Dette var alminnelig skikk i den tyske haer, fortalte han. I et kursus han hadde gjennomgått hadde han lært at russene sto lavere enn mennesker i alminnelighet, og at de fleste russere burde utryddes og resten brukes til slaver. Den annen av de anklagede fortalte om de benyttede "gassbiler", det

vil si store lastebiler som ble stappet fulle av menn, kvinner og barn som så ble kvalt av exhausten. News Chronicle's moskvakorrespondent Paul Winterton uttaler til BEC at den russiske presse i dag er full av rettsforhandlingene. Grunntonen i lederne er: De første, tyskere sitter nå på anklagebenken. De vil ikke bli de siste. De anklagede har under forundersøkelsene avlagt full tilstælse, men hevdet at de handlet etter den tyske haers innstruksjoner. Dette vil imidlertid ikke bli regnet som formidende omstendigheter. Hver krigsforbryter må ta sin del av ansvaret.

Sydfronten. En stor styrke tunge allierte bombefly angrep i natt jernbanen gjennom Brennerpasset. I går angrep tunge bombefly Innsbruck i Østerrike og Balzano i Nord-Italia og jernbanebrua over Avizzio, syd for Balzano. Det var det første angrep som har vært rettet mot Innsbruck og den eneste motstand flygerne møtte var svak luftvernild. Det ble rettet stor skade på jernbaneanlegg og skiftetomter. Da flygerne kom til Bolzano var det store branner i gang etter et tidligere angrep av flygende festninger. De flygerte så angrep bru over Avizzio fant at bru var dårlig forsvar. Alle fly vendte tilbake fra disse angrep. Tyskerne har utvidet skiftetomtene i Innsbruck til å ta en traffikk på 90 tog om dagen. Innsbruck er nå blitt den tyske overkommandos viktigste jernbanesentrums for den italienske front.

Den 8. armé har hatt ny fremgang til tross for kraftig motstand. Ved Adriaterhavskysten står kampene nå særlig om Ortone hvor indiske tropper kjemper seg fram. Lenger inne i landet gjør tyskerne særlig sterkt motstand omkring veien fra Ortone til Guardiagrala. To ganger har de britiske tropper kommet helt fram til veien, men har ikke klart å holde stillingen. I vest renser den 5. armé opp på vestsiden av veien til Rom. Den har hatt noen fremgang og tatt en viktig höye. De tyske forsyningslinjer ved Cassino er bommet og blokkert. Allierte fly som opererer fra italienske baser har ytet general Titos styrker god støtte.

Dagens kommunike fra Jugoslavia melder at fienden fremdeles øker sitt press mot de befriede områder, og fører fram forsterkninger. Det pågår forbiprøvde kamper i Bosnia hvor 6 tyske divisjoner kjemper mot et av frihetstroppenes korps. Jugoslaviske fly har senket et tysk skip utenfor kysten av Dalmatia og et skip som lå i havn. Amerikanske fly støtterpartiet effektivt blandt annet ved angrep mot tyske arsenaler i Split og Sibenik. I sin tale i Underhuset uttalte Eden at de britiske tap i døde, sårede og savnede er 16 000, og de tilsvarende amerikanske tap er 10 649. Det er hittil tatt 6 000 tyske fanger i Italia. De allierte befinner seg nå på den smaleste del av Italia hvor Apenninerne strekker seg fra kyst til kyst, og man venter å møte sette inn store styrker for å komme videre.

Den nettopp utnevnte bulgarske militærattaché i Russland reiste i dag til Moskva. Den russiske militærattaché i Bulgaria er allerede kommet til Sofia. I Bulgaria øker den politiske krise for hver time. Nesten alle regjeringens medlemmer er på reise rundt om i landet for å prøve å dempe uroligheten, og hindre den tiltagende desertering til general Titos styrker. Sovjetunionen truer med å ta sin politikk virkelig Bulgaria opp til revisjon og antyder at utviklingen i Bulgaria kan bli katastrofal hvis samarbeidet med Tyskland ikke oppholder.

Vestfronten. Tunge amerikanske bombefly angrep mål i Vest-Tyskland i går. I natt angrep britiske Mosquitos mål i Vest-Tyskland. 5 tyske fly ble skutt ned. De allierte hadde ingen tap.

Stedfortredende statsminister Attlee meddelte i dag at Churchill er blitt angrepet av lungebetendelse. Den offisielle bulletinen lyder: Churchill har i noen dager vært sengliggende på grunn av forkjølelse. En del av den venstre lungen er angrepet. Helbredestillstanden er så god som den kan ventes å være. Bulletinen er undertegnet av Churchills personlige lege og to leger fra troppestyren i midtosten.